

Tilsynsrapport

Nordlyset 2022

Tilsynsrapport

Nordlyset 2022

Indhold

Formål og det pædagogiske grundlag for tilsyn	3
Metoder	3
Praksisbeskrivelse	5
Vurdering af kvaliteten i Nordlyset på baggrund af datarapporten	6
Generelle oplysninger om institutionen og tilsynsbesøget.....	6
Overordnede vurdering af kvaliteten i Nordlyset.....	6
Strukturel kvalitet	7
Proceskvalitet.....	9
Resultatkvalitet	20
Udvalgte udviklingspunkter	21

Formål og det pædagogiske grundlag for tilsyn

Denne tilsynsrapport er blevet til på grundlag af Norddjurs Kommunes grundlag for tilsyn i kommunale- og private institutioner, dagplejer og pasningsordninger. Visionen i dette grundlag er ”Kvalitetsudvikling gennem tilsyn”, og følgende todelt formål er på den baggrund udgangspunkt for både tilsynsbesøg, udviklingsmøde og tilsynsrapporten.

- Tilsynet har en kontrolfunktion og skal sikre, at dagtilbuddene praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og med de mål og rammer der er fastsat af Kommunalbestyrelsen
- Samtidigt har tilsynet en udviklingsfunktion og skal bidrage til at skabe udvikling i det enkelte dagtilbud samt på tværs af alle dagtilbud i Norddjurs Kommune

Grundet overstående mål afvikles tilsynene derfor gennem følgende 5 iagttagelsespunkter:

- Dagtilbudsloven og de tilhørende bekendtgørelser
- Den styrkede pædagogiske læreplan
- Norddjurs Kommunes relevante politikker:
Fællesskaber for alle – Politik for tidlig indsats og inklusion
Politik for it og læring
- Norddjurs Kommunes relevante handleplaner:
Handleplan for sprogvurdering og sprogstimulering
Handleplan for sansemotorisk og bevægelse.
- Den lokale læreplan – udarbejdet lokalt i den enkelte institution. I sammenhæng med læreplanen udpeger institutionen selv et eller flere iagttagelsespunkter, som de finder relevant for tilsynet.

De 5 iagttagelsespunkter hænger uløseligt sammen med formålsformulering for dagtilbud, som lyder:

§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Iagttagelsespunkterne fastsætter en forpligtende ramme for mål og kvalitet i forhold til arbejdet med formålsformuleringen. Derfor skal den tilsynsførendes vurderinger af kvalitet hente sine begrundelser heri, og ligeledes skal rammen være retningsvisende for den pædagogiske udvikling.

Metoder

For at imødekomme tilsynets formål er tilsynet bygget op omkring følgende tre former tilsynsformer.

Tilsyn og udvikling gennem refleksion – den tilsynsførendes praksisbeskrivelse

Formålet med denne tilsynsform er at beskrive praksisformers kompleksitet og dilemmaer, så fagprofessionelle mv. får mulighed for refleksion og drøftelse i forhold til de visioner, mål og kvalitetsstandarder, der er ramme-sat igennem overstående iagttagelsespunkter.

Tilsyn og udvikling gennem kvalitative og kvantitative data – data som den tilsynsførende indsamler gennem observationen, samtaler og databaser.

Formålet med denne tilsynsform er at konkretisere kvalitet og undersøge resultater i forhold til de visioner, mål og kvalitetsstandarter, som er rammesat igennem ovenstående iagttagelsespunkter. Ligeledes er formålet at følge progression.

Tilsyn og udvikling gennem dialog – samtale mellem den tilsynsførende, ledelsen og medarbejder (og evt. forældrerepræsentanter) om det pædagogiske arbejde på baggrund af de to overstående tilsynsformer.

Formålet med denne tilsynsform er at understøtte udviklingen og forbedring af det pædagogiske arbejde inden for rammen af ovenstående iagttagelsespunkter.

Praksisbeskrivelse

Skaber en børneby et stærkere fællesskab på tværs?

Da jeg ankommer til Nordlyset står lederen foran institutionen og tager imod mig. Hun byder mig velkommen. Vi går ind på legepladsen. En åben legeplads med klatrestav, gynger, sandkasse og små stier, som forbinder områderne. Vuggestuens legeplads ligger på den anden side. Nordlyset ligger sammen med skolen, og vuggestuen deler indgang med skolens SFO, men det fungerer fint fortæller lederen. De store børn kommer fra skole, mens de små sover. Når børn i alle aldre "bor sammen", som de gør her, forstiller jeg mig, at et godt samarbejde er yderst nødvendigt.

Hvordan holder man balance og overblik, når alle børns spor skal følges?

I fællesrummet er en gruppe børn i gang med at klæde sig ud, mens nogle andre leger med legoklodser henne ved bordet. Jeg kommer ind i på en af stuerne. Der leges i dukkekrogen, og på gulvet er der gang i en bilbane. Der spilles spil ved et bord, laves perleplader, tegnes, og imellem alle aktiviteterne er en gruppe samlet omkring en voksen. De laver feriekasser. Kasserne skal med hjem og fyldes med ferieminder, så børnene kan komme tilbage og fortælle feriehistorier til hinanden. På den anden stue er de også i gang. Her laves der også feriekasser, bygges med klodser, spilles, tales med nye forældre osv. Nogle af de ældste børn er gået på legepladsen.

Jeg er imponeret. Stemningen minder mig om min barndom - den gang man gerne måtte blande legetøjet, og man måtte lege hvor som helst, og med hvad som helst. Her leges og læres der på børnenes præmisser, det er jeg ikke i tvivl om, men hvordan bevarer de voksne overblikket? Hvordan kan de både løse konflikter i dukkekrogen, holde øje med legepladsen, læse, spille, male og understøtte alt den læring, der er mulighed for i hver en krog? Men de gør det! De voksne navigerer rundt mellem lege og aktiviteter og blander sig her og der. En stærk pædagogisk bevidsthed og en stoisk ro er en forudsætning for at kunne træffe de rigtige beslutninger og prioritere sin tilstedeværelse som voksen i en institution, hvor så meget er i spil. Hvordan mon de arbejder med den pædagogiske bevidsthed i Nordlyset? Jeg glæder mig til at høre mere.

Er en fællessamling bidrag til demokratisk dannelse?

Efter en formiddag med aktiviteter på barnets præmisser samles børnene på stuerne til samling. Det er en smule lettere at følge barnets spor og etablere mulighed for leg og læring, når hensynet til det store fællesskab ikke er en del af ligningen. Men det er det, når alle skal samles i en fælles aktivitet. På den ene stue åbnes fortællekufferten og eventyret om den store Bukkebruse folder sig ud. Den voksne styrer figurer og rekvisitter, men børnene leger med gennem fagter og replikker. På den anden stue skal der synges. Børnene byder ind med idéer til sange og sammen tages der beslutninger om, hvilke sange, der skal synges. På fornem vis balanceres der mellem hensynet til det enkelte barn og hensynet til det store fællesskab. Er dette svære stykke pædagogiske håndværk i virkeligheden Nordlysets bidrag til børnenes demokratiske dannelse?

Er en hverdagssituation også en læringsituation?

Ved middagstid er jeg forbi vuggestuen. Efter en formiddag på legepladsen er de yngste børn nu på vej ind for at spise. Et barn er blevet alt for træt og skal derfor puttes inden maden. Det betyder en voksen mindre på stuen i en situation, hvor 6 små vuggestuebørn skal have vasket hænder, fundet madpakken, finde den rette stol og have madpakken pakket ud. Og tilmed skal hverdagssituationer ifølge den styrkede pædagogiske læreplan skabe rum for læring, så der er nok at se til. Jeg sidder i sofaen og observerer pædagogens arbejde. Igen beundrer jeg den ro og anerkendende tilgang, som pædagogen etablerer selv i denne vanskelige situation. På imponerende vis får hun manøvreret det hele på plads, og der falder ro over flokken.

I Nordlyset følges barnets spor, og der er mange. Der er mange forskellige børn i alle aldre med forskellige nationaliteter, forudsætninger og behov. Jeg lukker døren til Nordlyset med beundring, for i dag har jeg set differenceringskunst praktiseret selv under svære vilkår.

Vurdering af kvaliteten i Nordlyset på baggrund af datarapporten

På baggrund af EVA's afgrænsning af begrebet kvalitet i dagtilbuddet er rapporten kategoriseret under tre former for kvalitet:

- Strukturel kvalitet (omhandler de forhold den pædagogiske praksis arbejder indenfor f.eks. de fysiske rammer)
- Proceskvalitet (omhandler de pædagogiske arbejder, samarbejdsformer mv. f.eks. interaktion og kommunikation)
- Resultatkvalitet (omhandler graden af børnenes progression inden for en given periode)

Høj strukturel kvalitet og høj proceskvalitet fører til høj resultatkvalitet.

Alle relevante mål, som er rejst gennem iagttagelsespunkterne fra afsnittet "Formål og det pædagogiske grundlag for tilsyn", er kategoriseret under de tre former for kvalitet. Under hvert mål følger en statusvurdering. Data, som er produceret gennem de tre tilsynsformer, er grundlaget for statusvurderingerne. Af læsevenlighed indgår der kun ganske lidt rådata i tilsynsrapporten. Den øvrige data kan indhentes ved henvendelse til den tilsynsførende.

Generelle oplysninger om institutionen og tilsynsbesøget

Dato for tilsynsbesøget: d. 16. juni 2022

Navnet på den tilsynsførende: Ina Rathmann

Institutionens navn: Nordlyset

Institutionsleder: Annette Sortkjær Brovall

Institutionsejer: Kommunal

Institutionens adresse: Bakkegårdsvej 8, 8961 Allingåbro

Personaler tilstede på tilsynsdagen: 6 + en pædagog fra specialpædagogisk gruppe

Antal børn tilstede på tilsynsdagen: 31

Overordnede vurdering af kvaliteten i Nordlyset

På baggrund af statusvurderingerne som er udfoldet i denne rapport under de tre afsnit strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultatkvalitet er følgende overordnede vurdering af kvaliteten blevet til:

Det vurderes, at Nordlyset lever op til formålsformuleringen. Både det fysiske miljø og personalets pædagogiske arbejde fremmer børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Der er gennem det pædagogiske arbejde i Nordlyset etableret en stærk legekultur. Det blev på udviklingsmødet d. 29.6.22 besluttet, at det pædagogiske personale i det kommende udviklingsår vil rette fokus mod mere bevidst at understøtte børnenes læringsmuligheder gennem legen. Det understreges, at dette udviklingsarbejde på ingen måder, må betragtes som kritik eller modsætning til den veletablerede legekultur, som er til stede i institutionen. Udviklingsarbejdet skal derimod stå på skuldrene af denne kultur, og det skal derfor betragtes som en videreudvikling af et forudgående professionelt pædagogisk arbejde.

Afslutningsvist er det nødvendigt at rettes opmærksomhed på den pædagogiske opgave, som Nordlyset er blevet givet ved udvælgelse til modtagelsesinstitution. At modtage ukrainske børn, som er flygtet fra krig, og som ikke er bekendt med

dansk kultur eller det danske sprog bør betragtes som en særlig pædagogisk opgave. Personalet lægger en ekstra indsats i denne opgave og sammenholdt med tildeling af ekstra ressourcer er der skabt mulighed for at kulturmødet udvikler sig positivt for alle.

Strukturel kvalitet

Personale

Antal pædagoger: 4 i alt, hvoraf de 3 er på deltid

Antal pædagogiske assistenter: 0

Antal pædagogmedhjælper: 2 på deltid + 1 på 7 timer i ugen

Antal sygedage: 5,34% (I Norddjurs Kommune er målsætningen, at fraværet skal være under 5,6%)

Normering

Antal børn i alt: 37

Antal vuggestuebørn: 7

Antal børnehalebørn: 30

Antal børnehavegrupper: 2

Antal vuggestuegrupper: 1

Minimumsnormeringer (Dette forhold undersøges først når lovkravet træder i kraft i 1. januar 2024)

Overholdelse af minimumsnormeringen:

1 pædagogisk personale til 3 vuggestuebørn

1 pædagogisk personale til 6 børnehalebørn

Inventar, møbler og materialer i institutionen

Pædagogiske mål:

Børn i dagtilbuddet skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

§7 stk. 3 i dagtilbudsloven

Vurdering:

På alle stuer og i fællesrummet er der skabt plads til forskellige interesseområder. Dog er den ene børnehavestue lidt mindre end de øvrige stuer, og den var under ommøblering på tilsynsdagen.

Der er læsekroge flere steder i institutionen, udklædningsområde i fællesområdet, flere områder med legoklodser, en bilbane i fællesområdet, legekøkken og andre kroge, som ligger op til leg og læring. Endvidere inddrages SFO's lokaler som f.eks. tumlerum, kuglerum og rum med store skumklodser. Disse lokaler ligger i forlængelse af børnehaven og er til rådighed hele formiddagen inden SFO-børnene møder ind.

Der er generelt stor tilgængelighed til legetøj, klodser, spil, bøger og tegneredskaber. Legetøj mv. er i børnenes højde, og der blev på tilsynsdagen ikke observeret begrænsninger for børnenes almen brug eller kreative og anderledes brugsformer. På væggene hænger der billeder, der understøtter leg og læring. Børnenes egne produktioner er udstillet i montre eller ophæng forskellige steder i institutionen. Garderoben er indrettet med garderoberum til alle børn.

Det vurderes at det fysiske miljø understøtter både leg og læring. Der er mulighed for både grov- og finmotoriske udfoldelser for både børnehalebørn og vuggestuebørn både inde og ude.

På tilsynsdagen var der aktivitet mange steder og på kryds og tværs af stuer, ude- og indeområder og interesseområder. Muligvis af den grund var det svært at gennemskue eller overskue de grundlæggende pædagogiske tanker bag organiseringen og/eller strukturerne omkring det fysiske miljø.

Tilgængelig plads (inde)

Mål:

Der skal være 3 m² frit gulv pr. barn i vuggestuen og 2 m² frit gulv pr. barn i børnehaven

Bygningsreglementet

Vurdering:

Generelt er der plads og frit gulvareal, men den ene stue er mindre end de andre, og derfor kræver denne stue mere råderum over fællesområderne for at kunne imødekomme plads og bevægelsesrum for alle børn.

Indretning af legepladsen

Pædagogiske mål:

Børn i dagtilbuddet skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

§7 stk. 3 i dagtilbudsloven

Vurdering:

Børnehavens legeplads er åben med flere interesseområder, som forbindes med stier. Bagerst er der en række træer, som deler legepladsen i to afdelinger. Bag træerne er der et madpakkehus med borde og bænke. Der er tilgængelighed til byg-selv motorikbane, legeredskaber til sandkassen, vandhane og tilhørende vandbane, insekt-lup mv. og diverse køretøjer. Præcist som indenfor har børnenes stor tilgængelighed til materialerne. Alt er i børnehøjde, men også her kan det være svært at gennemskue eller overskue organiseringen.

Vuggestuen har deres eget legeområde. Her er der sandkasse og gynger. Også her har børnene tilgængelighed til diverse materialer og køretøjer. Vuggestuen deler indgang med skolens SFO. Det betyder, at SFO-børnene går gennem vuggestuens legeplads og soveområde, når de kommer fra skole, men det fungerer godt ifølge institutionens leder og personale.

Det vurderes, at institutionens legeplads understøtter børnenes mulighed for leg og læring.

Hygiejne

Der forekommer ingen mål på dette område, men i forbindelse med corona, er der sat ekstra midler af til rengøring.

Vurdering:

De to børnehavegrupper deler toiletter. Vuggestuen har deres eget med plads til bleskift. Ellers intet at bemærke

Proceskvalitet

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Alsidig personlig udvikling":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

§ 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Vurdering:

På tilsynsdagen var der mange forskellige aktiviteter i gang. Børnene legede rundt om på kryds og tværs af alder, stuer, interesseområder, inde- og udemiljøer. Der er ingen tvivl om, at leg og barnets spor er udgangspunkt for læring i Nordlyset, men der kan være en udfordring i at organisere mange aktiviteter (mange spor), og samtidig bevare overblikket over, hvor der er brug for pædagogiske understøttelse. På udviklingsmødet blev dette forhold drøftet. Det er vigtigt, at der holdes fast i det fantastiske legemiljø, som er skabt i Nordlyset gennem det pædagogiske arbejde. Men med afsæt i drøftelsen blev institutionens udviklingspunkt udvalgt, som er at koble leg og læring tættere. F.eks. skabe mere bevidsthed og struktur, så spørgsmål som hvornår, hvorfor og hvordan bør man som voksen blande sig, så leg og læring understøttes til fordel for alle børns trivsels- og læringsmuligheder. Disse spørgsmål drøftes jævnlige i Nordlyset, men på et overordnet plan. Udviklingsåret skal sætte rammen for at disse spørgsmål fylder såvel overordnet, men også i hverdagen og i den daglige drift.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Social udvikling":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Vurdering:

Der blev på tilsynsdagen observeret både hverdagssituationer, leg og mere voksenstyret aktiviteter, som understøttede den sociale læring. Bl.a. satte konfliktsituationer rammen om social læring og til samling var der fokus på at lytte og byde ind med ideer. I vuggestuen var frokostsituationen rammen om at hjælpe hinanden på plads, vente på tur osv.

Det vurderes, at dette skete forholdsvist uformelt, men jf. institutionens udvælgelse af udviklingspunkt skal udviklingsåret sætte ramme om at disse hverdagssituationer bruges mere bevidst og/eller formelt til at understøtte bl.a. den sociale læring.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Kommunikation og sprog":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Vurdering:

Som tidligere nævnt er der indrettet læse- og hyggelokke, hvor der er bøger tilgængelige for børnene. Ligeledes blev det også på tilsynsdagen observeret pædagogisk praksis, som understøtter sprog og kommunikation. Der var eksempler på både organiseret aktivitet, som f.eks. samlingerne, hvor der blev sunget, samtalen og fortalt historier, hvor børnene blev inddraget med fagter og replikker. Ligeledes blev det også observeret, hvordan hverdagssituationer blev grebet f.eks. ved tegning i børnehaven, hvor der var snak om bogstaver og lyde. I vuggestuen blev det observeret, hvordan pædagogen benævnte navene på de forskellige slags pålæg i forbindelse med frokosten.

Institutionen er deltagende i både READ og Bogglad

I vuggestuen bruges TRAS som pædagogiske redskab til at følge og understøtte børnenes sproglige udvikling. På stuemøderne drøftes testresultaterne og danner udgangspunkt for pædagogiske beslutninger.

En pædagog er på nuværende tidspunkt i gang med at uddanne sig til sprogvejleder.

På den baggrund vurderes det, at der i det fysiske miljø og i det pædagogiske arbejde forekommer understøttelse af børnenes kommunikative og sproglige udvikling.

Bemærk særligt for dette læreplanstema: § 11. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

Antal sprogvurderinger: ca. 10 i perioden fra 2020 og frem til tilsynsbesøget.

Forklaring i forhold til antal: Der har ikke være anledning til bekymring.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Krop, sanser og bevægelse":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops og bevægelses glæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Bemærk særligt for dette læreplanstema: Handleplan for sansemotorik og bevægelse i Norddjurs Kommune

Vurdering:

Jf. ovenstående beskrivelse af det fysiske læringsmiljø inde og ude vurderes det, at der fysisk er miljø understøttende mulighed for både den finmotoriske udvikling og grovmotoriske udvikling. Der blev ikke på tilsynsdagen observeret formel pædagogiske understøttelse af dette tema, men det blev i italesat, at der jævnligt er besøg i skolens gymnastiksal. Ligeledes blev det gennem samtaler med ledelsen foldet ud, hvordan SFO'ens lokaler inddrages i det pædagogiske arbejde. Endvidere blev det fortalt at ture ud af huset prioriteres en gang om ugen. Disse ture har bl.a. til formål at understøtte lærerplanstemaet Krop, sanser og bevægelse.

Trasmo anvendes som evalueringsredskab i vuggestuen i forhold til arbejdet med børnenes motoriske udvikling. På baggrund af de efterfølgende samtaler kan der derfor også vurderes, at teamet understøttes gennem den pædagogiske praksis.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Natur, udeliv og science":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

§ 11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Vurdering:

Under tilsynsbesøget blev der i børnehaven observeret, at dette læreplansteam blev understøttet både i det fysiske miljø og gennem det pædagogiske arbejde. Institutionen afvikler i denne periode temaet "krible-kravle". Om formiddagen var børnene på eget initiativ ude og samle biller. Der var redskaber til rådighed i form af forstørrelsesglas og insektkasser. Om eftermiddagen fortsatte børnenes indsamling, og der var samtaler med børnene om de insekter, der var samlet.

Det vurderes, at dette læreplanstema i høj grad understøttes både i det fysiske miljø og i det pædagogiske arbejde.

Kultur, æstetik og fællesskaber

Pædagogiske mål for læreplanstemaet "Kultur, æstetik og fællesskab":

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i de seks læreplanstemaer

Vurdering:

Både i form af feriekasser og fortællekasser, som børnene selv har været med til at producere, og som efterfølgende anvendes i det pædagogiske arbejde, understøttes både kulturelle og æstetiske læringsmiljøer. Feriekasserne skal børnene fylde med forskellige minder fra ferien. Med afsæt i kassen skal børnene fortælle for hinanden, hvad de har oplevet i ferien.

Herudover er der i institutionen begyndt 4 ukrainske børn, som alle er flygtet fra krigen i Ukraine. Børnene taler ikke dansk, men indgår på lige fod med de andre børn i institutionen. Mødet mellem børnene understøtter kendskab til andre kulturer. Dog er det vigtigt at understrege, at mødet i sig selv ikke betyder, at der udvikler sig forståelse for andre kulturer. Det kræver pædagogiske understøttelse, hvis kendskabet skal udvikle sig positivt i kulturmødet. Dette pædagogiske arbejde kræver ressourcer. Personalet i Nordlyset arbejder indgående med dette forhold, men opgaven bør forstås som en særlig indsats, som ikke kan kategoriseres som almindelig pædagogiske arbejde.

It og teknologi

Pædagogiske mål:

Alle børn og unge i Norddjurs Kommunes dagtilbud, SFO og skoler skal opleve, at digitale læremidler er en nødvendig og integreret del af deres læring, og at disse bidrager til deres faglige, personlige og sociale udvikling.

Visionen har fokus på:

- at styrke børnenes faglige, social og personlige udvikling.
- at sikre, at børnene bliver informations- og mediekompetente, så de kan forholde sig kritisk til mængden af og indholdet i de informationer, som nutidens medier stiller til rådighed.
- at ny teknologi anvendes til videndeling, samarbejde og innovation.
- at sikre, at børnenes kompetencer som brugere af it og ny teknologi i fritiden inddrages i skoler, SFO og dagtilbud.
- at it og ny teknologi anvendes til at fremme inklusionsindsatsen.

Hentet fra politikken for it og læring i Norddjurs Kommune

Vurdering:

Der blev ikke observeret understøttelse af dette tema hverken i det fysiske miljø eller det pædagogiske arbejde.

Børn i udsatte positioner

Pædagogiske mål:

Alle børn oplever, at de har mulighed for at være aktive og ligeværdige deltager i fællesskaber i skole – og dagtilbud, hvor de bliver set, lærer, trives, deltager – og tør livet.

Fagprofessionelle, forældre og andre betydningsfulde voksne for barnet har en forpligtigelse til at samarbejde om en tidlig indsats. For at sikre barnets trivsel og udvikling

s. 5 i politikken "Fællesskaber for alle – politik for tidlig indsats og inklusion"

Vurdering:

Som nævnt tidligere er der i Nordlyset 4 ukrainske børn. Disse børn befinder sig på nuværende tidspunkt i udsatte positioner. Herover blev der også på tilsynsdagen observeret situationer, hvor andre børn (end de ukrainske) endte i udsatte positioner. Samtaler med personalet betyder, at det kan vurderes, at personalet har en opmærksomhed på disse børn, men en udfordring i forhold til at nå omkring det hele. Som nævnt tidligere kræver det en særlig pædagogiske indsats, hvis kulturmødet mellem de ukrainske børn og de danske skal udvikle sig positivt. Personalet i Nordlyset arbejder indgående og dygtigt med opgaven og sammenholdt med tildeling af ekstra ressourcer er der skabt mulighed for en positiv udvikling.

Barnets perspektiv

Pædagogiske mål:

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og **hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.**

§7 stk. i dagtilbudsloven

Alle børn skal opleve, at de har en god relation til de fagprofessionelle, hvor de føler sig set og hørt.

S. 11 i Politikken FÆLLESSKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Vurdering:

På tilsynsdagen var stort set alle formiddages aktiviteter sat i gang på børnenes initiativ, og de voksenstyrede aktiviteter var frivillige, hvor børn gik til og fra.

Endvidere blev der også observeret konfliktsituationer, hvor barnets perspektiv blev forsøgt forstået.

Det vurderes, at leg og læring har sit afsæt hos børnene og at barnets perspektiv inddrages i det pædagogiske arbejde.

Dog blev det gennem udviklingsmødet og udvælgelse af udviklingspunkter klart, at inddragelse og brug af barnets perspektiv med fordel kan udvikles, så arbejdet bliver mere bevidst og reflekteret.

Demokrati og medbestemmelse

Pædagogiske mål:

Dagtilbud **skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for og oplevelse med demokrati.** Dagtilbud skal som led heri bidrage til at **udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber** og samhørighed med og integration i det danske samfund

Dagtilbudsloven § 7 stk. 4

Vurdering:

På tilsynsdagen blev det observeret, at børnene inddrages i beslutninger og i det praktiske arbejde. F.eks. fandt vuggestuebørnene selv deres madpakker, pakkede dem selv ud og valgte selv deres madder. Til samling var børnene med til at udvælge sange og bød ind med idéer og holdninger. Som allerede nævnt var der leg og aktivitet på børnenes præmisser. Flere af legene satte rammen for drøftelser og fælles beslutninger om, hvordan legene skulle udvikle sig.

Det vurderes, at børnenes demokratiske dannelse understøttes gennem det pædagogiske arbejde, men som beskrevet i forbindelse med inddragelse af barnets perspektiv (gør det sig også gældende i denne sammenhæng), at arbejdet med fordel kan udvikles, så det bliver mere bevidst og reflekteret.

Leg

Pædagogiske mål:

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, **hvor legen er grundlæggende**, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

§7 dagtilbudsloven

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. **Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes**, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Vurdering:

På tilsynsdagen var formiddagen fuld af legeaktivitet. Der blev stort set leget over alt. Udklædningstøj, biler, spil tegneredskaber, klodser, insektlups osv. var i brug. Legetøj blev delt og brugt på forskellige måder, og der var leg inde og ude og på kryds og tværs af børnegrupper. Det vurderes, at der er etableret en stærk legekultur i Nordlyset. Dog blev det observeret at nogle børn var mere koncentreret omkring særlige grupper og udvalgte relationer end andre, og enkelte børn legede alene.

På baggrund af drøftelser på udviklingsmødet har institutionen besluttet at koble leg og læring tættere. Herunder bl.a. understøtte parallel leg så den udvikler sig til rollelege og mere kompliceret leg. Det er dog vigtigt i den sammenhæng at understrege værdien af den legekultur, som er opbygget i Nordlyset. Læringen må ikke stå i modsætning til legen, og den må på ingen måde svække den. Læringen skal indlejres i legen, så legen og legekulturen fastholdes og er udgangspunkt for læringen.

Den pædagogiske læreplan

Mål

Der skal i alle dagtilbud udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. I aldersintegrerede daginstitutioner kan der udarbejdes én pædagogisk læreplan under hensyn til aldersgrupper.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag, de 6 læreplanstemaer og mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det skal fremgå, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse på tværs af de 6 læreplanstemaer.

Det skal endvidere fremgå af planen, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner.

Det skal desuden fremgå, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene, inddrager lokalsamfundet og etablere overgange til børnehaveklassen.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde.

Kommunalbestyrelsen skal (gennem tilsynet) sikre, at dagtilbuddene i relation til den pædagogiske opgave ledes alene med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan og i overensstemmelse med den pædagogiske læreplans børnesyn og brede læringsforståelse.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 2-8

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at den pædagogiske læreplan udarbejdes, og for at sikre, at det pædagogiske arbejde i dagtilbuddet tilrettelægges og udøves inden for rammerne heraf. Lederen af dagtilbuddet er endvidere ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan.

Dagtilbudsloven § 9

Vurdering:

Institutionen har udarbejdet en læreplan efter overstående krav. Den er ligeledes tilgængelig på institutionens hjemmeside. Det er den tilsynsførendes vurdering, at der på et overordnet niveau er overensstemmelse mellem det skrevne og det gørende.

Evalueringskultur

Mål:

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål, som er fastsat i medfør af § 8, stk. 9, herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen efter stk. 2, 2. pkt.

Dagtilbudsloven § 9 stk. 2-3

Vurdering:

På pædagogiske møder drøftes pædagogisk praksis. I den sammenhæng inddrages læreplanen og det pædagogiske arbejde evalueres. På udviklingsmødet blev der sat fokus på evaluering i hverdagen. Det vurderes, at der i Nordlyset er en evalueringskultur til stede, men at der med fordel kan udvikles på kulturen, så den får mere liv i hverdagen.

Intern samarbejde herunder Fælles pædagogiske metoder – ICDP og/eller andre

Anvendelse mål:

Vi anvender de 8 lærerplanstemaer for et godt samspil fra trænings – og forebyggelsesprogrammet ICDP. Vi sikrer, at nye medarbejder i kommunen har kvalifikationer til at anvende principperne fra ICDP eller lignende.

S. 9 i Politikken FÆLLESKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Alle børn skal opleve, at de fagprofessionelle omkring dem har en sammenhængende tilgang til læringsmiljøet

S. 11 i Politikken FÆLLESKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Vurdering:

Personalet virker sammenstemt, men der er ikke udvalgt særlige fælles pædagogiske metoder. Dog står personalet på et fælles pædagogisk grundlag, og det er tydeligt, at ICDP sætter rammerne for dette grundlag. Alle i personalegruppen har været på ICDP-kursus.

Tras og trasmo anvendes som redskab i vuggestuen som fælles metode til vurdering af og beslutninger omkring arbejdet med børnenes sproglige udvikling.

Samarbejde med forældre

Mål:

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse samt bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene sikre børn en god overgang fra hjem til dagtilbud. Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og skole sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbudsloven §7 stk. 2 og stk. 5

Vi afholder forældresamtaler med alle forældre til børn i alderen 0-6 år i forbindelse med overgange og udviklingsperioder, og vi inddrager sundhedsplejen i overgangen fra hjem til dagtilbud.

S. 17 i politikken FÆLLESKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Vurdering:

I Nordlyset prioriteres det højt at orientere forældrene om, hvad der sker i børnehaven og vuggestuen. Bl.a. derfor sendes der månedligt breve ud fra både lederen og fra personalet på stuen. Herudover er der i garderoben kalender over ugens aktiviteter. Planen er både visuel (med billeder) og med tekst, så både børn og forældre kan bruge planen og ikke mindst tale om den sammen. Ligeledes er der på tavlen i entreen information med billeder og tekst om, hvordan dagen er gået.

Alle forældre tilbydes årligt en forældresamtale.

I Nordlyset er der etableret en forældregruppe, som hjælper med vedligeholdes af institutionens legeplads.

Jf. disse forhold vurderes det, at Nordlyset lever op til målene på området og processuelt understøtter forældresamarbejdet.

Samarbejde med Børnehave og/eller skole

Mål:

Dagtilbud skal endvidere i samarbejde med forældre og **skole** sikre børn en god sammenhængende overgang mellem dagtilbud og fra dagtilbud til fritidstilbud og skole ved at udvikle og understøtte deres grundlæggende kompetencer og lysten til at lære.

Dagtilbudslovens §7 stk. 5

Personale fra dagtilbud ledsager børn med særlige behov ved overgang fra dagtilbud til tidlig SFO, så barnet sikres en tryk skolestart.

S. 17 i politikken FÆLLESSKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Vurdering:

Nordlyset er en del af Børneby Nord. Det betyder, at der er et tæt samarbejde mellem ledelsen og derved også et tæt samarbejde mellem alle institutioner og skoler i området. Derudover ligger Nordlyset fysisk sammen med Langhøjskolen og Nordlyset anvender skolens lokaler. På baggrund af disse forhold vurderes det, at der naturligt er et tæt samarbejde mellem vuggestue, børnehave, skole og SFO. Der bliver afholdt overgangsmøder, men det vurderes at overgange forekommer naturlige og løbende for både voksne og børn.

Samarbejde med forvaltningen

Mål:

De fagprofessionelle i kommunale institutioner modtager årligt vidensoplæg fra Trivsel og Læring (PPR) eller andre

S. 13 i politikken FÆLLESSKABER FOR ALLE – politikken for tidlig indsats og inklusion

Vi anvender SOS-modellen på netværksmøder

S. 9 i politikken FÆLLESSKABER FOR ALLE – Politik for tidlig indsats og inklusion

Trivsel og læring understøtter institutionens arbejde med kerneopgaven bl.a. gennem SPGs arbejde, sprogvejlederne og fysioterapeuternes arbejde

Vurdering:

I Nordlyset gives der udtryk for, at der er et godt samarbejde med Trivsel og Læring (PPR). De fagfolk som er tilknyttet området roses for deres understøttelse. SOS-modellen anvendes til netværksmøder. Det vurderes, at samarbejdet fungerer efter hensigten.

Samarbejde med andre interessenter

Mål:

Skoletjenesten og Naturfagsnetværket vil tilrettelægge forløb om natur, biodiversitet og bæredygtighed – herunder ”Bevæg dig for livet” og ”Alle børn skal med”

S. 13 i Politikken Fællesskaber for alle – politik for tidlig indsats og inklusion.

Vurdering:

Nordlyset har et samarbejde med Spejderforeningen om etablering af en fælles bål- og shelterplads. Herudover er der også et samarbejde med idrætsforeningerne. Årligt er der en idrætsdag på Efterskolen Vivild, hvor idrætsforeninger og institutioner går sammen om at præsentere børn og forældre for forskellige idrætsgrene. Nordlyset bruger både Gl. Estrup og Kattegatcentret. Bl.a. på baggrund af disse eksempler vurderes det, at Nordlyset er orienteret om og gør brug af samarbejdet med andre interessenter.

Institutionens selvvalgte iagttagelsespunkt(er)

Mål:

Ingen udvalgte

Vurdering:

Resultatkvalitet

Jf. den styrkede pædagogiske lærerplan står dagtilbudsområdet overfor en større udvikling, hvor **visionen er at alle fagprofessionelle arbejder evaluerende¹ sammen om at løfte kerneopgaven med det formål at stille de bedste trivsels- og læringsbetingelser for ALLE børn.**

Det betyder, at vi sammen evaluerer det pædagogiske arbejde på en måde, så læring (viden) drives ud af det konkrete arbejde med henblik på at udvikle os og dygtiggøre os gennem evalueringen.

Vi forventer at se følgende mål realiseret for vores kommunale institutioner inden foråret 2024.

- Tilsynsdesignet "Tilsyn gennem udvikling" er etableret
- Hjernen & Hjertet anvendes som redskab og understøttelse til evalueringsprocesserne. Som minimum anvendes modulerne "Tilsyn", "TOPI" og "Sprogvurdering" i Hjernen & Hjertet.
- Pædagogiske møder imellem medarbejder, netværksmøder med Trivsel og Læring (PPR), udviklingssamtaler, fælles pædagogiske møder, dialogmøderne mv. har bl.a. sit afsæt i data produceret gennem overstående strukturer og metoder.

Når overstående mål er nået, vil det være muligt at trække data fra Hjernen & Hjertet, som kan udsige noget om dagtilbuddets resultater af det pædagogiske arbejde i institutionerne. På nuværende tidspunkt forligger der ikke segregeret data på dagtilbudsområdet. Dog har nogle institutioner resultater fra sprogtest og evt. trivselsmålinger fra INFOBA.

Sprogresultater indhentet fra Hjernen & Hjertet

I Nordlyset er der lavet 10 sprogvurderinger. Vurderingerne kan ikke udsige noget om resultatkvalitet af det pædagogiske arbejde, da vurderingerne ikke er lavet kontinuerligt.

Trivselsmålinger Indhentet fra INFOBA/Hjerne & Hjertet

Institutionen har ikke lavet trivselsvurderinger pga. overgangen fra INFOBA til Hjernen & Hjertet.

Institutionens egen data

Der forligger ingen

---

¹ I forståelsen af en formativ evalueringskultur og ikke alene en summativ evalueringskultur. Det betyder, at evalueringen er en løbende proces, hvor det pædagogiske arbejde følges tæt for hele tiden at undersøge og justere, så læringsmiljøerne understøtter ALLE børns mulighed for deltagelse – dvs. trivsel og læring.

Udvalgte udviklingspunkter

På baggrund af praksisbeskrivelsen og vurderingen af kvaliteten i Nordlyset blev det på udviklingsmødet d. 29. juni 2022 arbejdet med forholdet mellem formel - og uformel læring.

Institutionen har på den baggrund valgt følgende fokus for udvikling:

Mål:

Vi vil sætte fokus på forholdet mellem leg og læring. Vi vil mere bevidst koble disse to forhold sammen.

Hvad GØR vi for at komme i mål:

Vi vil gennem evaluering i hverdagen undersøge og justere vores pædagogiske praksis, så forholdene komplementerer hinanden til fordel for børnenes udviklingsmuligheder.

Vi anvender følgende evalueringsspørgsmål i hverdagen og på møder:

- 1: HVAD er vores intention (mål) med vores praksis (hvilke læringsmuligheder kommer til stede for børnene)?
- 2: HVORFOR er denne intention (mål) vigtige (hvordan bidrager de til barnets dannelse)?
- 3: HVORDAN vil vi realisere intentionen (hvordan skaber vi et optimalt læringsmiljø/hvilke metoder skal i brug)?
- 4: HVORDAN undersøger vi om vores praksis virker (evaluering af det vi gør)?